

Ajalugu kordub

2. septembri ETV „Aktuaalses kaameras” näidati algkooliõpetajaid ette valmistama hakkava Uuemõisas asuva kõrgkooli avaaktust.

Meenub 1930. aasta sügis, kui pärast Võru Õpetajate Seminari sulgemist 32 selle kooli endist kasvandikku läksid Uuemõisas asuvasse Läänemaa Õpetajate Seminari oma õpinguid jätkama. Nende hulgas oli ka käesoleva kirjutise autor.

Läänemaa Õpetajate Seminar alustas tööd üheaegselt Võru Õpetajate Seminariga 1921. aasta algul. Läänemaa nimetuse sai uus õppeasutus sellepärast, et see pidi õpetajaid ette valmistama eeskätt maa-alkkoolidele. Seminar alustas tööd Haapsalus, kuid kohe hakati talle ehitama oma õppehoonet, sobivaks asukohaks leiti Haapsalust kolme kilomeetri kaugusel asuv Uuemõisa. Sealsete mõisahoonete baasil valmis 1924. aasta alguses uus koolihoonete kompleks.

Seminari õppehoonet peeti tollal kõige väljapaistvamaks koolihooneks Eestis. See sisaldas klassiruumide kõrval ainekabinette, hubase aula ja avara võimla suure ruumika lava ja rõdudega, mis võimaldas seal ka teatrietendusi korraldada. Majas oli peale seminari-klasside ruumi ka harjutuskoolile, kus õppisid Uuemõisa ja selle ümbruse lapsed. See oli ideaalne koht tulevaste õpetajate ettevalmistamiseks.

Seminaride sulgemise buum lõpetas aga ka selle kooli tegevuse 1932. aasta kevadel. Suleti ka Rakvere ja Tartu seminar. Pooled Võrumaalt Uuemõissasse läinud õpilastest said siin kätte õpetajaametiga kutsetunnistuse; 15 nendest läksid Tallinna Pedagoogiumi juures avatud seminariklassidesse, et saatuse kiuste siiski õpetajaks saada.

Eesti parimaks tunnistatud õppehoone läks sõjaväe käsu-

tusse. Ja siis tuli aeg, kui sellest toredast hoonest jäid ainult varemed...

80ndatel aastatel hakkas Haapsalu KEK aga varemeid korrastama ja hoonet taastama. Mäletan, et Läänemaa seminari endiste õpilaste kokkutulekutel käisime alati ka Uuemõisas, algul varemetes, siis aga nägime ka maja kerkimist. Lõpuks oli maja nii kaugel, et võisime juba aulas kokkutulekuid korraldada. Suurepärasemaid kokkutulekuid oli 1991. aasta suvel.

2. septembri õhtul „Aktuaalset kaamerat” vaadates oli mul tõsiselt hea meel, et fooniksina tuhest tõusnud hoone on jälle oma endise funktsiooni täitja — siin valmistatakse ette täisväärtuslikke õpetajaid.

Õige oli koolijuhataja vastus reporterile, kes küsis, kas algkooliõpetajatele on vaja nii mitmekülgset ettevalmistust, kui siia on planeeritud. See vastus oli: just alkkoolides töötavad õpetajad peavad olema eriti põhjaliku ja mitmekülgse ettevalmistusega, kuna alkkool paneb aluse kogu haridusele.

Olen töötanud hariduspoollul üle 40 aasta ja võin oma kogemuste põhjal öelda, et algkooliõpetajale on mitmekülgsed teadmised vajalikud. Autoriteetne on see õpetaja, kes oma õppeainet põhjalikult tunneb ja suudab õpilaste küsimustele ammendavalt vastata. Veel autoriteetsem on aga see õpetaja, kes suudab kaasa rääkida ka teistes ainevaldkondades. Pole vist eluvaldkonda, millest klassijuhatajana ei tule oma teadmisi kasvandikele jagada.

Meid oli 32, kes me 1931. aasta sügisel läksime Uuemõissasse, et õppida õpetajaks. Praegu on see võimalus taas olemas. Kas tänaselt Võrumaalt leidub meile järgnejaid?

ANNA RINNE